Ч. 260 (11.511). Львів, середа 21. листопада 1928. Оплачено готівкою [illegible] Рік LXVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леїв, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Будова панцирника в Німеччині.

Львів, 20. листопада 1928.

Від довшого часу вівся в Німеччині і між парляментарними фракціями і між політичними партіями і в пресових органах спір за і проти будови панцирника. Спір цей вирішено остаточно після завзятої дебати на засіданні райхстагу 16. ц. м. в позитивному змислі: за будовою панцирника заявилося 355 послів, проти (себто за демонстративним соціял-демократичним внесенням) голосувало лише 203 послів.

З внутрішніх німецьких справ звертали в останньому часі на себе увагу дві події: гостра кріза в тяжкому вестфальсько-надренському промислі, що довела до льокавту промисловців у цілій західній Німеччині, які не вважали можливим згодитися на підвишку платні своїм робітникам, і згаданий вище спір за панцирник. Перша справа має остільки значіння поза кордонами Німеччини, що надмір продукції, який є головною причиною теперішньої крізи в німецькому промислі, примушує німців оглядатися за новими теренами збуту, а тимсамим поширює їх господарську експанзію. Друга справа має різко політичне значіння, тому не диво, що вона наробила немало шуму також поза кордонами Німеччини.

Будова панцирника, що має заступити старий, висортований вже боєвий корабель німецької фльоти, відбивалася голосним відгомоном вже в часі останніх німецьких виборів. Соціял-демократи бачили в будові панцирника принціпіяльну справу і не хотіли голосувати за кредитами на цю будову, яку вони вважали зовсім зайвою. Зате міщанські партії заявляли, що оскільки в Німеччині істнує армія (хоч яка вона невелика!), то треба використати всі ті можливости її збільшення і скріплення, що їх допускає версайський мир. Тому вони уважали справу будови панцирника за свою і під такою девізою йшли й до виборів.

Ця справа наробила ще більше галасу і напсувала людям немало крови тоді, коли соціялістичні міністри під проводом канцлера Міллера голосували перший раз за кредитами на будову панцирника. В соціялістичній фракції німецького райхстагу прийшло тоді до гострих терть, заносилося навіть на затяжну крізу; але остаточно уміркованіі і здисциплінованіі елементи в соціялістичному таборі взяли верх і не допустили до явної крізи й розбиття партії.

Тепер розігралася друга дія цієї скомплікованої історії. Викликав її міністр райхсвери ген. Гренер, що маючи уповажнення видати на будову панцирника тимчасом тільки 8 міліонів марок, переступив сильно ту преміовану суму, бо замовив матеріяли, потрібні для дальшої будови панцирника, на суму 32 міл. марок. Проти того виступили очевидно соціялісти, що рахуючись з настроями своїх виборців (з уваги на важке економічне положення Німеччини), зголосили демонстративний внесок, щоб негайно закинути будову панцирника. Це внесення, як зазначено на вступі, перепало, але характеристична річ, що тим разом [illegible] члени уряду, а також [illegible] канцлер Міллер, голосували за цим внеском, опинившися у меншости. Це політичний куріоз, рідкий навіть у нинішніх часах, повних ріжних несподіванок.

Знаменна ухвала німецького райхстагу запала, як це стверджує німецька преса, не без впливу самого Гінденбурга, що грозив на випадок прийняття соціялістичного внесення своїм уступленням. Ця справа могла скінчитися й інакше — розвязанням райхстагу, але остаточно переміг німецький державний патріотизм і справа покінчилася мирно. Відкинення соціялістичного внеску є на всякий випадок доказом, що Німеччина прямує поволи, але послідовно до реституції своєї давньої могутности на всіх ділянках свого нац.-державного життя, отже також на морі.

Після львівських подій.

На соймовій арені.

Ендецький „Клюб Народови“ поставив був у соймі наглий внесок у справі львівських подій. Наглість того внеску мотивував посол С. Стронський. Він виложив у своїй промові цілу ендецьку програму, ціле „кредо“ польського шовінізму відносно українців. Далі цитуємо для інформації наших читачів зі стенографічних протоколів найважніші місця тієї „сентиментальної“ промови.

„Наші поняття (про український рух! — Ред.) — казав Стронський — є такі, що теперішня східна границя Польщі з 500.000 км. квадр. давнього нашого тільки східного простору повернула нам лише 125 км. квадр., тобто одну четвертину. Отже та границя полагоджує кількавіковий спір між нами і Росією в такий спосіб, який з боку Польщі є найбільшим поміркованням. А далі ми не забрали так як на заході ні одної пяди землі німцям, але відібрали лише польську землю, так само і на сході ні одної пяди землі не забрали ми українській державі ані білоруській, але по кількавікових змаганнях відібрали малу частину нашої власности від Росії. П. посол Дм. Левицький сказав нам тут 20. травня, що нашою головною похибкою є те, що ми вважаємо українську справу внутрішньою тобто справою тільки нашої держави. Але ми маємо інший досвід під тим оглядом. Якщо пос. Бачинський Лев нині кпив собі с трактатів, то пригадую, що і панове мають свій трактат з 9. лютого 1918 р. в Берестю під диктатом Кюльмана і Черніна, але коли пп. Грушевський, Голубович, Винниченко і Петлюра полагодили ту справу в Берестю і заки вернули до Київа, Київ був уже більшовицький. Потім вернули ви до Київа на німецьких баґнетах, але не на довго, бо німці посадили там Скоропадського, але ви до нього не признаєтеся. Потім був Денікін, Врангель, які не боролися за незалежну Україну, але не було української держави. А нині є там комуністичні ради. І скажу, що це не є політика, але це є наше найглибше переконання, що колиб ми робили те, чого хочете, а іменно дали вам одного дня ті землі українські чи білоруські, то на другий день булиб вони вже в більшовицьких руках, а не в руках українського чи білоруського народу“.

„Малопольска Всходня“ то є край, про який, панове, добре знаєте, так як ми, а може краще від свого літописця з X-го віку, що той край від досвітків історії мав мішане населення, побіч польського населення також руське, що коли прийшов у X. віці руський князь, то забрав, як каже цей руський літописець, землі лехів: це панове знаєте, знаєте краще ніж ми, бо це писав ваш літописець“.

„А опісля, щоби від досвітків історії перейти до нинішних часів, то боротьба за Львів з 1. листопада 1918 р. та боротьба за „Малопольску Всходню“ — тож була за боротьба, про яку ми знаємо, що [illegible] і [illegible] з 64 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] українські [illegible] [illegible] [illegible]

своєї політики хотіли з нас зробити твердиню на полудні, подібно як це зробили з Литвою на півночі. Далі треба памятати, що нині в тій „Малопольске Всходнє“, в тих 3-ох воєвідствах на 7 міліонів населення нема навіть 50 відс. руського населення, я повторю докладно, бо коли в станиславівськім воєвідстві є 69 відс. українського населення, то в тернопільськім воєвідстві є 49 відс., отже менше половини, а в львівськім найбільшім, заледви 35 відс., так що разом на тім просторі „руске“ населення не має більшости, отже творення окремої держави в тій „Всх. Малопольсце“ є просто неможливе. І тому то ми кажемо, що та справа, справа нашого внутрішнього права. І ми є під оглядом нашого внутрішнього права спокійні. То правда, в нашій конституції є арт. 109 і 110, які вичисляють всі управнення національних меншостей а в тім і української меншости, до яких ми зобовязані навіть з міжнародного становища, бо ми трактат підписали. Але перед арт. 109 і 110 найшовся арт. 89, якого панове не читали, а який каже: „першим обовязком для громадянина є вірність для Річипосполитої польської“. Якщо панове покликуються на конституцію польську, то не можна о ній пропускати нічого, треба покликуватися на все, якщо панове виступаєте з виразним прямуванням до відірвання частини держави від тієї держави, то ви панове не є вірними громадянами держави і через те не маєте права покликуватися на арт. 109 і 110 конституції. Панове часто говорите про заграницю і страшите нас заграничним судом. Ми є супроти заграничної опінії в порядку. Ліга Націй у своому статуті в арт. 10. помістила ненарушимість простору. Тому то не лише Ліга Народів, але й інші міжнародні тіла стоять на тім ґрунті. Пригадую, що 4. липня того року конгрес прихильників Ліги Націй в Газі, далеко далі йдучий у вільнодумности, помістив у своїй постанові: льояльне виконування меншостями обовязків супроти держави. Коли п. д-р Дм. Левицький на конгресі національних меншостей в Женеві повторив те саме, що говорив тут у тій палаті, провідник того конгресу Вільфан два рази застерігався проти того і т. д.“

Стронський скінчив свою промову таким вимовним уступом:

„І якщо польське населення і польська молодь у Львові, бачучи, що вся та робота у Львові спрямована на відірвання Львова, як то було 10 літ тому, те саме як перед 10-ти літами так і тепер протиставилася тому. Та молодь і населення має за собою в тім понятті цілу польську суспільність“.

Ендецьке віче у Львові.

„Газета Варшавска“ з 18. листопада н. р. приносить докладне звідомлення з ендецького віча, яке відбулося у Львові дня 15. ц. м. в салі польського Педагогічного Т-ва. Віче відбулося заходами „Стронніцтва Народової Органіазції Жіноч“, „Стронніцтва Народового“, „Стражи Обивательської“ і „Організації Народової VI. дільниці Львова“. В президії віча засідали [illegible] Тиссовський і Покора. Референтом був посол д-р Перацкі, [illegible] посол зі Львова. „Промовець — читаємо дослівно в „Г. Варш.“ — насував відносини українізму з Берліном і Відньом перед війною, в часі війни а також німецько-австрійську допомогу в [illegible] замаху на Львів у листопаді 1918 р., підніс потім, що тісні звязки українського сепаратизму з Берліном тривають без перерви досі, і нарешті закінчив сильним зображенням ідей і тенденцій українізму в теперішній хвилі. У висновку ствердив, що цей протидержавний, український сепаратизм мусить бути знищений“.

По нім говорила п-ні Демелюкова домагаючись сильно прав польськости у Сх. Галичині. Промовляли ще д-р Вл. Сейфові, представник ендецьких залізничників Мишка і студ. Салабун. Цей останній заявив, „що молодь отверто признається до свого вчинку і до свого становища, заявляє, що зуміє протиставити організований опір всяким протидержавним апетитам, але домагається також, щоби ті апетити були в належний спосіб приборкані“.

„По промові сен. Глямбінського — читаємо далі дослівно в „Газ. Варш.“ — який ствердив, що недопустимим є, щоби як у соймі та сенаті так і в урядах і самоврядуванні мали посади люди, що не виказують конституцією вимаганої вірности до держави — зібрані одноголосно ухвалили резолюції зголошені мец. Вороцем та іншими. **Ухвалено передовсім признання для поведення академічної молоді в часі відомих українських провокацій.** Стверджено, що вину подій, чи їх розміру поносять не місцеві адміністраційні та політичні урядники, але система, що йде згори, і тому вимагано зміни тої системи, радикального приборкання українського сепаратизму, а зокрема розвязання всіх огнищ протидержавної роботи як „Луги“, „Соколи“ та інші союзи. Далі ухвалено постулят на розвязання громадських рад, до яких остатні вибори ввели увідистів, бо супроти так яскравого антидержавного становища українського сепаратизму, повинні бути усунені з громадських рад усі його елементи. Врешті ухвалено візвати послів до сойму і сенаторів, щоби по думці постанов конституції провели правило, що одиниці та партії, які не виконують обовязків вірности супроти держави, були позбавлені політичних прав, участи в самоврядуванні, урядах а також публичних і громадських установах“.

При самім кінці це віче розвязав представник влади (ґродського старости) „з причини деяких уступів резолюції, які би надто критичних супроти теперішньої системи“.

Ось так виглядає на основі „Газ. Варш.“ праця львівських [illegible] над „мирним“ співжиттям обох народів у Львові та Сх. Галичині.

Арештовані.

В звязку з листопадовими подіями у Львові перебувають досі в тюрмі „Бриґідки“ такі вязні: Хамула Володимир, Пзачко Семен, Луць Роман, Андрушко [illegible], Шипилявський Омелян, Арцишевич Роман, Кобан Михайло, Се[illegible] Іван, Драган Роман, Мацьопула Ярослав, [illegible]ковський Роман, Сокольський Іван, Дужий Микола, [illegible] Олександер, Гель Степан, Гафткович [illegible] Володимир, Семків Володимир, д-р Гвоздецький [illegible], Прихода Жиґмонт, Пряшевич Богдан, [illegible] Ярослав, Богданович Осип, [illegible] Роман, Дорошенський Володимир, [illegible] Богдан, Дзик Осип, [illegible] Володимир, Маркусь Володимир, [illegible] Олександер, [illegible], Тимків [illegible], Семків Василь, [illegible] Андрій, [illegible] Михайло, Гевко Осип, Чубата Ро[illegible]

сиљь, Ковалишин Степан, Ковалишин Василь, Максимишин Антін, Коцюмбас Осип, Ланик Ватин, Кондратова Марія, Кондратів Ярослава, Гординська Дарія, Герасимовичівна Дарія, Чижівна Марія, Мойсейовичівна Софія, Кравчина Марія, Филиньский Богдан, Данилів Теодор, Бойко Евстахій.

Нові арештовані.

Вчора в неділю 18. п. м. переведено на „Бриґідки" 4 селян, арештованих в селі Дахнові, пов. Любачів, під замітом у-шкодження памятника „орльонт" в тому селі. Це Ілько Стець і три брати: Степан, Михайло й Андрій Масляки.

Вийшли на волю.

В пятницю, 16. п. м. львівська поліція переведа ревізію в помешканні п. Теодора Тихоліза при вул. Шашкевича ч. 1, яка тягнулася від год. 10 до 1.30 попол. Хоч нічого підозрілого не найдено, забрано на поліцію уч. технічної школи Володимира Тихоліза й абітурієнтку учит. семинаря п. Марію Мушкінну. В неділю пополудні (18. п. м.) випущено вже п. Вол. Тихоліза на волю.

Незалежно від того випущено в останніх днях ще кількох арештованих на волю, так, що з 60 вязнів лишилося ще в Бриґідках 58 особи (разом з новоарештованими).

Ревізії на провінції.

В четвер 15. п. м. в год. 7.30 рано переведа поліція ревізії в таких установах: в Кооперативі „Сила", в „Українській Касі", в читальні „Просвіта" та в „Рідній Школі". Шукали „броні і амуниції". Окрім того переведено ревізії у пп.: Бехметюка Остапа, урядовця „Української Каси", Гафтуняка Михайла, приват. і Ковалюка Василя, торгов. помічника. Ревізії не дали очевидно ніяких вислідів. Рівнож того самого дня переведено ревізії у свідоміших селян по всіх селах делятинського судового округа. При ревізіях поліція покликувалася на те, що дістала такий наказ „од власті пжеложоней".

1868—1928 — 60-літній ювилей Матери-Просвіти. Сповнім наш обовязок супроти неї. А сповнимо його, коли станемо її членами і зложимо двозолотову вкладку.

За українську школу.

Перипетії боротьби за українську мову навчання в громаді Стрільбичі.

В грудні 1927 р. родичі дітей у шкільнім віці громади Стрільбичі внесли були деклярації за зміною двоязичного викладу в 2-кл. публичній школі на виклад в мові українській. При тому збережено вимаґані приписи.

Після внесення деклярацій шкільний інспектор по думці § 10 розпорядку міністерства В.Ч. і О. П. з дня 7. січня 1925 повідомив про це населення громади Стрільбичі з тим, що решта родичів дітей у шкільнім віці може вносити деклярації за навчанням в школі в мові польській. Опісля оголосив це повідомлення людям возний громади і прибив оголошення через означений час в громадськім уряді. Але деклярацій ніхто не вносив.

При кінці травня 1928 р. управитель школи в Стрільбичах дістав поручення справдити деклярації. З кожним деклярантом списував протокол на питання: Чи з власної волі вносив деклярацію, чи може з намови і чиєї? Чи сам підписувався або чи казав себе підписати? Якої хоче викладової мови в школі? Чи хоче, щоб учено в руській і польській мові? Всі деклярати як один заявили, що деклярації внесли з власної волі, без чиєїсь намови, що деклярації одні самі підписали, а інші казали себе підписати, що домагаються руської викладної мови в школі і не хочуть, щоб учено в руській і польській мові.

Хоч на кожній деклярації на другій стороні був урядовий метрикальний витяг, коли дотична дитина уродилася, Рада Шк. Окружна в Старім Самборі зажадала від парохіяльного уряду окремо даних уродження всіх тих дітей, за котрі внесено деклярації. Це також виконано. І не зважаючи на все те, Кураторія таки не уваглядила домагань родичів, бо, мовляв, поза дітьми, за котрі внесено деклярації, лишилося ще більше, ніж 20 дітей. Проти оречення Кураторії внесено протест, в якім виказано безпідставність оречення під оглядом правним і фактичним.

А після того зайшла така подія: На день 9. жовтня ц. р. 16 українських господарів із Стрільбич, батьків 20 дітей у шкільнім віці, дістали завізвання до староства. Тут комісар Ґенсьоровський питав кожного зокрема, чи хоче, щоб його дитина вчилася в школі по руськи і по польськи. Селяни, не прочуваючи нічого злого, тимбільше, що в селі ніхто не є проти науки польської мови, відповіли, що хочуть. Тільки один з них, свідоміший Микола Габер, сказав: „Ми не противні, щоб діти вчилися по польськи, тільки хочемо, щоб учитель та учителька говорили до дітей при науці по руськи". Тим цей господар виразно заявив, що бажанням усіх батьків дітей у шкільнім віці є, щоб їх діти вчилися у викладовій мові руській себто українській.

По тій заяві Миколи Ґабра комісар не питав уже нікого з завізваних ним селян, тільки казав усім попідписуватися. Тепер само собою виринає питання: Чи не був це в той спосіб переведений новий плебісцит за двоязичною наукою в школі? Якщо воно так, то чи взагалі можливо нам добиватися своїх прав, і яким шляхом?

Свята 1. листопада.

Радехів.

Рік-річно святковано в нашому місті й повіті листопадові роковини в неділю після І-шого XI. з огляду на можливість численнішої участи у святі українського громадянства. Цього року комітет святкування 1. листопада рішив проголосити святочним днем сам день 1. листопада і візвати все населення повіту до повного зрівнання цього памятного дня з церковним святом. І справді все українське громадянство повіту пішло за зазивом свойого народнього проводу. Устала вся робота, святочно убрані громадяни масово взяли участь у народніх обходах.

В самому Радехові відбулося це свято з особливим торжеством, а завдяки інтервенції поліції викликало у привних відповідний настрій. Рано місцева церква була переповнена вірними. Службу Божу відправив посол о. д-р Пеліх. Вечером зібралось поновно все міщанство і вся без виїмку місцева інтелігенція на торжественну панахиду, яку відправив о. пос. Пеліх в асисті о. катехита Холаня й о. сотр. Підкарка. Загальну увагу звертала прегарна стрілецька могила з березовим хрестом і терневим вінцем, яку пристроїла п. Селезінкова. На могилі зложені були вінці від усіх українських установ Радехова. Сторожу при могилі держали Соколи в одностроях. По панахиді виголосив о. посол Пеліх проповідь, в якій вказав на велике значіння традиції наших змагань і візвав громадянство до витревалої та розумної праці. Сумно, але й бадьоро відспівав місцевий хор „Со святими" і „Боже великий". Увесь час святочного обходу були привні в церкві явні і тайні функціонарі поліції. По панахиді подалась уся громада до Народнього Дому на жалібну академію, у програму якої мав увійти реферат голови Повітового Народнього Комітету д-ра Селезінки про значіння 1. листопада для українського народу, одна декламація і відчитання інтересних уривків з нашої визвольної літератури. Та не довелось перевести це свято спокійно. Бо коли вже саля наповнилась запрошеними гістьми, явилась поліція і заборонила академію, мотивуючи заказ якоюсь неформальністю при розданні запрошень, і візвала привних до опущення салі. Та ніхто з салі не виходив, а посол о. Пеліх зажадав від команданта місцевого постерунку письменної заборони старости або принай самого комісаря поліції чи старости. За хвилю явились вони оба і зібрання розвязали. Коли привні всеж таки не розходились, проголосив о. Пеліх справоздавче віче і почав зараз говорити. Референдар староства Голуяко слухав слів посла, а коли бесідник перейшов до репресій супроти наших Соколів і Лугів, заступник власти розвязав віче. На знак протесту вирвались із грудей привних і понеслись далеко поза Народній Дім українські нац. гимни. Свято 1. листопада остане довго в памяти радехівського громадянства. Рівнож у всіх місточках і селах повіту відбулося свято надзвичайно торжественно і при громадній участи населення.

По широкому світі.

Голова еміґраційної комісії америк. парляменту, Джонсон, заявив, що в найближчій будучині будуть загострені закони щодо вїзду чужинців.

До Шанґгаю приїхав нім. полковник Бауер із штабу Людендорфа для реорганізації китайської армії.

З нагоди 10-ліття державної незалежности Латвії проголошено політичну амнестію.

Німеччина дійшла до порозуміння з Румунією, якій виплатить 75 і пів мil. марок відшкодування.

Останні звістки про вибори в Австралії дають підставу гадати, що теперішній уряд буде приневолений зголосити свою димісію.

Найближча 53 сесія Ради Ліґи Націй збереться 10. грудня; проводити буде Бріян.

У громадських виборах у Болгарії урядові партії дістали 240.000 голосів, а опозиція 200.000.

Новий політичний процес.

Розправа проти Полотнюка і Сенева.

Нині 20. ц. м. починається новий політичний процес з безконечної черги перед судом присяглих у Львові. На лаві обвинувачених сидять два українські студенти: Платон Полотнюк, уроджений дня 25.V. 1908 р. в Чорнієві, пов. Станиславів, абітурієнт ґімназії зі Станиславова та Іван Сенів, уроджений 7.X. 1905 р. в Рогатині, студент політехніки у Львові. Обом закидається в акті обвинувачення приналежність до У.В.О. (справа вбивства Гука) і обвинувачує обох у державній зраді на підставі §§ 58 б і ц і 59 б карного закону, а крім цього обв. Полотнюка за скрите вбивство з §§ 134, 135 153 кар. закону, при приповроленні ще § 34 по думці § 136 карного закону.

Процес потреває певно 2—3 дні. До розправи покликав прокуратор 11 свідків, крім того прийдуть ще свідки оборони.

Як відомо з преси, дня 20. листопада 1927 р. невідомі люди тяжко поранили Михайла Гука в його помешканні у Львові в год. 4·45 рано, віддавши до нього 7 револьверових стрілів. Від одержаних ран в голову Гук помер 6. січня 1928 р. З Гуком мешкало ще 5-ох студентів, між ними й обв. Полотнюк.

Акт обвинувачення каже, що критичної ночі втік Полотнюк з помешкання зараз по відданих стрілах. Полотнюк виїхав тоді на село і в січні вернув до Львова. Дня 29. березня 1928 р. арештувала його поліція в околиці Вульки. По ствердженні тотожности замкнено його в поліційних арештах.

І. Сеніва арештовано за те, що він підшукав помешкання для Полотнюка по його приїзді до Львова.

Театри.

Великий Міський Театр:

Вівторок 20-го, г. 7·30 веч. „Церковна миш".

Кіна.

„Аполльо": „Кохання та сльози Шопена".

„Лев": „Жінка на вовчій дорозі".

„Оаза": „Еспанський соловій".

„Палас": „Гарні ніжки в перемозі".

„Фатаморгана: „Легка добича"

Ріжні вісти.

ПІСЛЯ ВИБОРІВ ДО КАСИ ХОРИХ.

Участь виборців в обох днях виносила понад 28 проц. управнених до голосування. На загальне число 15.632 голосуючих ліста ч. 2. дістала 9092 гол. і 36 мандатів, ліста ч. 1. дістала 3269 гол. і 13 манд., ліста ч. 3. (Солідарносць роб.) 926 гол. і 2 манд., **ліста ч. 5. (українська) 2132 гол. і 8 мандатів,** а ліста ч. 8 одержала 192 гол. і ніодного мандату.

Українці вперше станули самостійно до виборів і треба признати, що успіх їх безперечний. Загальний вислід, без уваги на вдержання величезної переваги ППС в управі Каси означає поважне зменшення впливів дотеперішніх її державців.

НАРАДИ БЮДЖ. КОМІСІЇ.

Дня 19. листопада почала наради бюджетова комісія в присутности мін. скарбу Чеховича і віцемін. Ґродинського. Після приділу рефератів виголосив промову ген. справоздавець Кшижановський. На пополудневім засіданні комісії промовляв мін. Чехович.

ПОКИДАЮТЬ ППС.

Є чутки що ще три посли кидає ППС і переходять до рев. фракції. Є це посли: Пончек, Маліновський і Худи.

ЗАВАЛИЛАСЯ КАМЯНИЦЯ.

Дня 19. листопада в Варшаві при вул. Налевки завалилася ціла стіна 2-пов. камяниці. Жертв у людях не було.

ВТЕКЛИ ВЯЗНІ.

В Ґрудзьондзу із тамошньої вязниці втекло дня 19. листопада в 17-ій годині 17 вязнів, виконавши підкоп на більше як 12 метрів. Підкоп був готовий від 2 тижнів. Досі поліція злових 3 вязнів. Усі вони були засуджені на довгоречинецеву тюрму.

УНШЛІХТ НАСЛІДНИКОМ ВОРОШИЛОВА.

З Москви повідомляють, що декрет про уступлення комісаря військових справ Ворошилова й іменування на його місце Уншліхта буде підписаний найближчого тижня.

ДЕМОНСТРАЦІЇ КОМУНІСТІВ ПРОТИ ГУВЕРА.

З Пальо Альто (Каліфорнія) повідомляють, що през. Гувер відїхав спец. поїздом до Сан Педро, де всів на воєнний корабель „Мейріленд", щоби зачати подорож по лат. Америці. Перед відїздом президента між пращаючими найшлося трьох комуністів із комуністичними прапорами. Демонстрантів арештували. На однім прапорі був напис: „Геть із імперіялізмом!"

ЗНОВУ ЗАТОНУВ КОРАБЕЛЬ.

З Амстердаму прийшла вістка, що біля острова Амеланд розбився шведський корабель „Мальме". Затонули 3 подорожні. Біля Ліверпуля буря кинула на прибережні скелі рибальський корабель. Згинуло 5 рибалок, виратувався лише один хлопець.

ВБИЛИ СВЯЩЕНИКА.

В Мецу вбили невислідженi люди священика Каравадоссі в його бюрі. Устійнили, що вбивство має політичний підклад і було новим протифашистівським замахом. У звязи з цим в італійських колах у Парижі зазначують, що останніми часами у Франції, Бельгії та Люксембурзі було вже 82 протифашистівських замахів.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·87·50—8·88·00, канадійський долар 8·81·50—8·82·00, чеська корона 0·26·33—0·26·66, австрійський шилінг 1·25·00—1·25·50, румунська лея 0·05·25—0·05·50, французький франк 0·34·50—0·34·75, швайцарський франк 1·71·50—1·71·75, фунт штерлінгів 43·40·00—43·70·00, радянський червінець 26·00—27·00.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Псевдо-іменини.

Що року, один одинокий раз, маю готову тему до фейлетону: мої псевдонімні іменини. Ідучи рано до редакції не журюся ні трохи тим, що на своїм столику застану кілька карток, а то й листів, які дадуть мені натхнення, тему, радість і вдоволення.

Досі я ще ні разу не завівся.

І цього року ждала на мене іменинова почта. Як що року, переважали в ній письма з визначно жіночим почерком. З цього тільки одна третя прозою, а всі інші віршом. Знак, що вязана мова більше підходить жіночій души, коли вона хоче висловити свої найніжніші почування.

„Колиб тільки ти і я на світі,
А довкола воздух, ліс і поле,
Я за тебе не пішлаб ніколи!
Бо ти зрадив би мене напевно,
А я потім плакала би ревно".

Так пише якась незнакома рука, зраджуючи думки незнакомої голови і побоювання незнакомого серденька...

Шановна Пані! Вірш Ваш має ритм і рим, але не має льогіки. Колиб довкола нас був тільки воздух, ліс і поле, то з ким Вас можнаб було зрадити?! Зате ви, жінка, швидше від мене знайшлиб собі товариство підчас мої неприсутности. Відома річ, як легко жінкам виссати що-небудь з пальця, чомуж не малиб чогонебудь узяти з воздуха!

Другий лист, рожевий і пахучий, заповідає мені таке:

„Коли і в цьому році Чіпка
Чіплятись буде нас, жінок,
То ми його всі збойкотуєм.
Пропаде райдка і танок..."

Дивні ті жінки! Грозять мені бойкотом уже від року і ані руш не можуть на нього рішитися. А хто знає, чи не треба було б. Часом так хочеться спокою...

Ще інше письмо кінчиться так:

„Заховай як досі крупкі натуру,
Шври по силам нову культуру!"

Пані! Де вже в мене тої кріпкої натури набрати? Живу у Львові, а тут так часто людям ребра рахують, що і сильний організм мусить знищитися. До того ж я ніколи не був сильний. Бо якби мав силу, то мав би і здорові лікті, а якби мав здорові лікті, то не коротав би віку за редакційним столиком, тільки за директорійним.

Наконець згадаю ще про один лист. Він мені спеціяльно приємний, бо містить побажання щастя в ловах, а я саме тепер стараюся за мисливську карту. Тільки алюзії до іншого роду ловів висилаються на несправедливе очорнювання.

„...Будь ти все такий здоровий,
Щоб охочо йшов на лови
Чатуй в лісі на звірята,
А у місті на дівчата!
Першу добич неси жінці,
З другої ховай все кінці,
Твоя добич не мізерна:
Жінці заяць, тобі — серна"...

Боже! За що мене люди мають?! Уявляю собі, як трактувалиб мою особу мами дочок на виданні, колиб я їздив шукати жінки.

А все те закиди безосновним підозрінням, яких ніхто не може доказати.

Хіба, що хтось доказав би...

Галактіон Чіпка.

Добро „Просвіти" — це добро цілого народу, а зокрема кожного з нас.

НОВИНКИ

— **Різні вістки.** Радянський уряд продав за 200.000 фунт. у Льондоні свій дім, де було поміщене торговельне представництво. — За тиждень зменшилась скількість безробітних в Англії на 25.000. — Помер від удару серця провідник індійських націоналістів Ляджпатрей. — У грудні мають стати кардиналами архиепископ з Палермо папський нунцій Пачелі і архиеп. Серафіні. — В Англії основали величезний трест радія та телеграфу з капіталом 30 міліонів фунт. шт. — Нім. місто Найвід купило на берлінській лінитації з майна продаваного радянським урядом стоячий годинник з 18-го століття, який колись був зроблений громадянином Найвіда і має велику мистецько-історичну вартість. — Карльсбад і Францесбад будуть називатись надалі так само, а не чеськими назвами; так рішив найвищий краєвий суд в інтересі обох купелевих міст, які світ знає під старою фірмою. — Поля Негрі основує власне кінове підприємство.

— **Катастрофи.** Якийсь італійський учений віщує на грудень вибух Везувія. — У лябораторії краківського університету підчас експериментів сірчаний квас попарив 5 студентів. — Буревій над Англією забив 6 осіб. — Буревій над Північн. Німеччиною та Саксонією понищив телеграфічні дроти, поскидав покрівлі хат, а в Гамбургу залив хвилями моря частину міста. — У Відні перекинувся на вулиці автобус; 19 осіб ранених.

— **Церков з порцеляни.** У саксонськім місті Майсен, що славиться на весь світ своїми порцеляновими виробами, почали будувати церкву, яка вся в середині буде з порцеляни. Її посвятять на другий рік, з нагоди 1000-ліття заснування міста.

— **Свята в честь мікада** закінчились у найважнішій офіціяльній частині — введення його на престол. Після заходу сонця імператор як провідник святочної процесії приїхав до Кайрін-Ден, тимчасової палати, де його прибрали в білі шовкові ризи і вручили йому жезл найвищої духовної особи, яка має ним силу входити у безпосередні звязки з богами. Після цього почалась у присутности духовенства церемонія приношення жертви Сонцю. Церемонія тягнулась усю ніч до ранку.

— **Меєрхольд вертається.** „Вечерная Москва" приносить звістку, що дирекція театру Меєрхольда дістала листа від Меєрхольда з повідомленням про його поворот на своє давнє становище в найближчих днях.

— **Канонізація автора „Утопії".** Католики англ. університету в Кембрідж ведуть сильну агітацію, щоби проголосити двох англійських мучеників — святими. Син англ. посла в Вашингтоні Герберт Говард прохав на спеціяльній авдієнції папу і предложив йому петицію канонізувати кардинала Фішера і Томаса Мура. Кардинал Фішер був канцлером університету в Кембрідж, а Томас Мур, автор славної „Утопії", міністром. Обох їх засудили на смерть у 1535 р. за Генриха VIII. як представників ватиканської політики.

— **Недуга ґен. Бута.** З Льондону прийшли звістки про небезпечну недугу провідника своєрідної організації „Армії спасения" ґен. Бута. Англ. преса цікавиться нелегким питанням: хто дістав би на випадок його смерти величезне майно, належне до цього товариства. Основана батьком теперішнього генерала в 1865 р. „Армія спасения" має тепер у 83 державах свої „головні управи". У 15.000 установах занятих є 100.000 урядовців, що зістають плати. „Армія" видає щорічно 10 міліонів безплатних нічлігів і 15 міл. обідів. Її добродійна діяльність дуже різнородна. Заснований при товаристві банк обезпечень має кількаміліоновий капітал. Усім цим майном управляє голова генерал Бут як необмежений пан, незвязаний нічим більше, крім статуту товариства. Імя призначеного ним наслідника міститься в запечатаній коверті у нотаря і буде відоме аж після його смерти.

— **Другий славний Валентіно.** Американські золотарі зітхнули легше почувши, що в руки поліції попався спеціяліст від розбивання вогнетревалих кас і шаф Джімі Валентіно. У Ню Йорку до цього часу ніводин „сейф" не міг почувати себе безпечним, коли Валентіно взявся до праці біля нього: сталь та замки розсипались від його мистецтва, як забавка, а спеціялісти, оглядаючи порожнє місце таких сталевих твердинь тільки похитували головою. Валентіно мав паличку не грубшу від олівця, що мала силу перепровадити найгрубші стіни. Його знаним [illegible] коли він мирно виходив з одного дому зі своєю жінкою і дітьми [illegible] Валентіно розбив більше як 100 „сейфів" у Ню Йорку.

— **Листи Шова.** Бернард Шов згоджується віддати до друку свої приватні листи за останніх 35 літ. Ці листи зібрав по всіх усюдах ню-йорський колекціонер Габріель Уельс і заплатив за них величезні гроші. Шов поставив домагання, щоби перед друком їх переглянути і викинути з них усе те, що не повинно дійти до прилюдного відома. Він призначив цензором свою жінку.

— **Старшини армії Фенга в Берліні.** До Берліна приїжджає 20 старшин з армії китайського генерала Фенга, щоби оглянути сучасну адміністраційну організацію великого міста. Фенг, лякаючись, щоби його не старі ще вояки не захопились занадто нічною організацією розривок у Берліні, приказав їм мешкати в тихім Потсдамі і заборонив після заходу сонця виходити з хати. Преса не каже, чи коли в зимі зайде швидко сонце, вільно буде бодай знайомим до них заходити.

— **Рекорди.** На кінських міжнародніх перегонах у Ню Йорку перше місце здобули німці, друге американці та поляки. Участь брало загалом 56 їздців. — Гергарт Гавптман, сеньор сучасної німецької літератури заявив у розмові з представниками преси, що Вільгельм зовсім невинен в останній війні і якби союзники були його віддали під суд, тоді весь німецький нарід став би в його обороні.

1868 — Просвіта — 1928 р. Це предовга дорога освідомлюючої праці над Тобою, Громадянине. Подумай, чи Ти виконав свої зобовязання супроти Просвіти?

Лист до Редакції.

Ще проти неетичних метод громадської праці.

Вельмишановний Пане Редакторе!

Просимо ласкаво вмістити на сторінках Вашого часопису слідуючого листа:

В 1926 році в листопадовому числі празького журналу „Нова Україна", що виходить під редакцією М. Шаповала, в статті під назвою „Сеньори, — скиньте маски", автор її п. Н. Григоріїв кинув на адресу Закордонної Делегації Української Соціял-Демократичної Партії цілий ряд неправдивих обвинувачень, а саме:

1) Що нібито серед членів Закордонної Делегації УСДРП є люди, які „мусять стати перед український суд за нездачу звіту й марнування народніх коштів"; 2) що нібито „золотий фонд", який після Любарської катастрофи 1919 року був захований правительством УНР, „потім був забраний соц.-дем. й витрачений невідомо на що" і 3) що нібито українські с.-д. Мазепа, Безпалко й ін., як тодішні міністри, мусять відповідати за непорядки в „Опусеі" та за так зв. „Супрунівщину".

Не маючи іншого дійсного способу для оборони своєї чести від цих злісних наклепів з боку авторів з „Нової України", які нераз вже виступали з своїми брутальними нападами проти української соц.-демократії, члени Закордонної Делегації цеї партії О. Безпалко, І. Мазепа, Г. Няньчур і П. Феденко обвинуватили п. Григоріїва та відповідального редактора „Нової України" перед чеським судом. Другого листопада ц. р. справа ця закінчилася в суді в той спосіб, що п. Григоріїв відкликав інкриміновані місця в своїй статті, після чого приватні повновласники погодилися взяти свою скаргу назад.

Дослівно протокол суду з 2. XI. 1928 р. такий: „Перед початком головного розгляду справи 2. XI. 1928 в Окружному Суді в Кутній Горі сторони заключили слідуючий мир і обжалований зробив таку заяву:

„Заявляю, що своєю статтею, опублікованою в листопадовім числі часопису „Нова Україна" за 1926 р. під назвою „Сеньори — скиньте маски", я не мав на увазі нарушити честь приватних позовників Панаса Феденка, Ісаака Мазепи, Осипа Безпалка, Гордія Няньчура, зокрема обвинувачувати їх у розтраті громадських грошей та неаздачі відчитів, у забранні золотого фонду, у відповідальности за зловживання „Опусоу" та так зв. „супрунівщини".

„Разом з цим обжалований зобовязується опублікувати цю заяву в найближчому числі часопису „Нова Україна" та [illegible] зобовязується заплатити приватним позовникам за їх витрати суму 600 чк. про[illegible] місяця від загрозою екзекуції, а [illegible] не на відповіді [illegible] в 30 денсовім [illegible]"

„Внаслідок цього позиваюча сторона взяла скаргу назад, не відносячи п. Григоріїва так і А. Штольцевої і [illegible] сторін заява мусить бути опублікована в „Новій Україні" українською мовою і тим самим друком, яким були опубліковані інкриміновані уступи".

Таким чином п. Григоріїв мусів на суді сам признати, що написав неправду про названих приватних позовників. Доводячи про це все в інтересах правди до загального відома, вважаємо конечним зазначити, що вина за наклеп не тільки на п. Григоріїві, але й на редакторі „Нової України" п. М. Шаповалі, а також на цілий той знаний Головний Комітет Закордонної Організації Української Партії Соц. Революціонерів, що в цій справі заявили свою повну солідарність з п. Григоріївим. Адже п. Шаповал підчас допиту його перед слідчим суддею в травні 1927 р. в Празі, як свідок наших „злочинців", а т. зв. Головний Комітет Української Партії ес-ерів в своїй заяві, надрукованій у грудневім числі „Нової України" 1926 р. повторили лише в інших виразах той самий наклеп на українську соц.-демократію, за який притягнений до суду п. Григоріїв мусів відмовитись.

Цей доказаний факт нечесних наклепів та безоглядного очорнення з боку пп. Григоріїва, Шаповала і Ко. супроти немилих їм політичних угруповань ми подаємо до загального відома, як жалігідний приклад недопустимих неетичних метод громадської праці, що їх вже не перший рік вживають автори з „Нової України". Ці методи вносять лише деморалізацію і розклад в українське громадянство, перед яким в сучасну добу стоять дуже важливі й тяжкі завдання, і тому особливо в цей момент, такі методи мусять бути осуджені загальногромадсько.

Прага, 15. XI. 1928.

ЗА ЗАКОРДОННУ ДЕЛЕГАЦІЮ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦ.-ДЕМ. РОБ. ПАРТІЇ:
І. Мазепа, П. Феденко.

Видавничі новини.

„Бібліотека літературних перлин".

У нас так мало видається (а що видається, купується), що кожна нова, що й книжка, хочби й котрийсь там раз передрукована, це просто диковинка.

А ось перед нами не одна нова книжечка, а ціле нове видавництво **„Бібліотека літературних перлин"**, що представляється громадянству трьома книжечками: **І. Нечуя Левицького — Запорожці** (16°—40 ст.), **Куліша — Орися** (16°—28 ст.) і **І. Франка — Панські жарти** (16° ст.). Наредакцією д-ра В. Щурата (16° ст.). Накладом: Дмитро Хомяк. Спілкове видання у Львові.

Саме на часі. Бо в наших усіх [illegible] кладеться тепер велику вагу на читання творів не в скорочених виривках читанок, а в цілости, щоб молодь навчити читати й більші твори [illegible] А й в читанні, в книжці находить [illegible] широкі круги громадянства [illegible] добрі, старанно видані книжечки. А таке є видання [illegible] „Бібліотека літературних перлин", [illegible]

Справді видання не можна краще [illegible] книжка, не маючи [illegible]

ТРИКОТАЖІ ґарсонки, жакети, панчохи, мужеські камізольки, рукавички, скарпитки, як також цілий ряд артикулів, що входять в обсяг одягових виробів по найнищих цінах ринкових поручає
872 6—10
Ф-ма ТАДЕИ ВІТЕК, Львів, вул. Рутовського ч. 1.

вибрані. Дивне це, як ці давні твори переднових наших поетів не линяють, хоч „Орисі" далі сотня літ мине. Якимсь дивним чаром, подихом теплійших днів віє від них. Прочитайте щераз, а „Орися" перенесе вас у ліпші дні добрих, трохи не легендарних козацьких часів, у тихомирний смарагдовий степ, облитий гарячим сонцем. Ні тіни смутку. Безпечно, радісно. Ідилія. І. Левицького — **Запорожці**, казка про заліплю більшу рану українського життя, кидає вам з душі питання: Чому? Коли? Коли настане слушний час? І промовить не сухими аргументами історії, а ідилією казки, неутишимою тугою до сонця й волі. І. Франкові **„Панські жарти"**, такі давні, про давнє лихо, а й досі свіжі. Може й тому, що й тепер жартують з нами не дуже то інакше, як жартували з дідами. І сьогодні промовляють до нас давньою мовою, тільки ви мабуть зніяковієте, читаючи про великодушний акт прощення з боку гноблених селян.

Справді всі три книжечки дуже потрібні, бо і наклад вичерпаний і гарні вони і національно витовні. Зокрема треба згадати про прегарні передмови. Цікаві, й кожна є в них саме те, чого треба, ні одного зайвого слова. А писали знавці українського письменства вносять чимало нового, досі незнаного, дарма, що це тільки популярні видавництва. Передмова І. Б. до „Орисі" сердешна. Її ґенезу й тенденції Куліша вияснюють зі знаними словами вибраними з творів самого Куліша. Дотепно додано переклад VI-ої пісні Одиссеї, що була Кулішеві взірцем для його „Орисі".

Передмова д-ра Щурата до „Панських жартів" є цінним вкладом в розуміння твору. Вона вияснює ґенезу поеми, суперечку Франка з Драгомановом з приводу цього твору, літературні споріднення (Фенікстра — Les rouges du Midi), провідну ідею та д-р Щурат ілюструє події поеми образами шляхетської своєволі із польських джерел. Багатий зміст і ні одного зайвого слова.

В нотках до тексту додано скрізь багаті історичні й лексикальні пояснення (рідкість у наших виданнях!), зроблених зі знанням річи й дбайливо. Вони дуже збільшують вартість видання. А прецінь можнаб ще найти з десяток слів, що їх годилосьб пояснити.

Просто спасибіг видавцям, культурному видавництву — помагайбіг, громаді на користь і... на сумління. **Я. Б.**

ВІДОЗВИ Й КОМУНІКАТИ.

„Рідна Школа" до українського громадянства.

Головна Управа „Рідної Школи" просить негайно присилати жертви на покриття шкід, нанесених товариству дня 1. листопада і на виплату платень учительству за жовтень і листопад н. р.

Всякі жертви просимо або складати в „Рідній Школі" у Львові, Ринок ч. 10. II. п. або присилати чеками „Рідної Школи" згалдо почтовими переказами, або давати на листи „Рідної Школи" на руки уповажнених „Рідною Школою" осіб.

Головна Управа „Рідної Школи"

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Марія Кочерган, проживши 76 літ, померла 1. листопада н. р. в Чайковичах у домі свойого зятя о. Юрія Кміта. В.І.П.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр дир. П. Керебієвича на Волині.

Любомль
21/XI Барон Кіммель.
22/XI Казка старого млина.
23/XI Вій.
24/XI День і ніч.
25/XI Ой не ходи Грицю
26/XI Циганка Аза.
27/XI Запорожець за Дунаєм.
28/XI Витрест.
29/XI Два заходи.
Ковель
30/XI Маруся Богуславка
1/XII Гейша.
2/XII Вій.
3/XII Барон Кіммель.
Камінь-Коширськ
4/XII Маруся Богуславка
5/XII Гейша.
6 XII Барон Кіммель. 4—?

Д-р Михайло Волошин зложив місто осібного принаття в день своїх іменин квоту 60 зол. а то для „Діла" з приводу понесених шкід 20 зол., на „Рідну Школу" 20 зол. і на Українських Інвалідів 20 зол. 1—1

На покриття втрат спричинених демонстрантами в Українськім Академічнім Домі зложили: Вп. Гірняков Олександра, Львів, 100 зол., о. Мурович, Сович, 5 зол., Громадяне з Луцька на Волині 106·50 зол. — Вп. Жертводавцям Комітет Академічного Дому щиро дякує. — На Т-во Прихильників Освіти у Львові зложили члени „Марійського Товариства Пань" у Львові 100 зол. — На цьому місці Виділ Т-ва складає щиру подяку. 1 1

В четвер дня 22. XI. ц. р. о год. 7·30 рано відправиться в Семинарській церкві Св. Духа заупокійна Служба Божа і панахида за душу бл. п. Епископа Луцького **Йосифа Боцяна**, на яку має честь просити другів Покійного, знайомих і всіх вірних. — Ректорат Духовної Семинарії і Рада Богосл. Наук. Товариства. 955 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

„МОНЮШКО" Зіморовича 10, поручає фортепяни, піяніна в ріжних цінах на догідні сплати. 947 2—3

БРИЛЯНТИ, також іншу біжутерію купує по високій ціні Домбровскі-Розважевскі, Львів (Готель Жоржа) Академічна 2 2481 24—?

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецізійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони звісна фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5
3 120-?

ПАННА з дворічною доброю фотографічною практикою, уміє вже самостійно вести фотографічне заведення, пошукує місця у фотографа Українця, щоби могла докінчити практику. — Ласкаві зголошення з поданням услівий проситься слати під Праньовита до Адміністрації „Діла". 948 1—1

ПІСТІНЬ: на продаж 11 моргів городу в одній кусинку. — Зголошення тільки листовно під адресою: П. Журовська, Львів, Богуславського 14. 949 1—5

КАНДИДАТ нотаріяльний з кількалітною практикою пошукує посади від зараз. — Зголошення до Адміністрації „Діла" для Р. П. 954 1—5

ФОТОГРАФ ЯНУШЕВИЧ, вул. Вінцентого Поля ч. 1. (бічна Зеленої) Тел. 39 60. 951 1—7

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг легінів, серця і желудка
Д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.
432 Пересвітлення Рентґеном. 17—24

:: СКЛО ::
ПОРЦЕЛЯНА
КРИШТАЛИ
поручає
НОВООТВОРЕНИЙ СКЛАД
ОЛЕКСАНДРА ОНИСЬКА
Львів, Галицька ч. 20.
885 (Ріг Валової) 6—7

ПЕРЛЬМУТТЕРА УЛЬТРАМАРИНА

є безглядно найліпшою і найвидатнішою фарбою до біля, вапна і малярських цілей. Відзначена на виставах в Брукселі, Медіолані і Парижі золотими медалями.
1302 Скрізь до набуття. 15—7

ВИСЛІДИ ГОВОРЯТЬ!
що на найліпших шоферів вишколюють тільки державно уповажнені
Курси Самоходових Керманичів
И. Ґайтлінґера
РІВНЕ — 13 Дивізії 3. ЛЬВІВ, Зелена 7.
927 СТРИЙ — 3 мая 15. 3—5
Початок курсів 23 п. м. Вписи щоденно — Висилається проспекти і інформації.

ПРОДАЖ НА ДОГІДНІ СПЛАТИ!
МАШИНИ ДО ШИТТЯ
ҐРАМОФОНИ
РОВЕРИ
МОЛОЧНІ КРУЖЛІВКИ
І ЇХ СКЛАДОВІ ЧАСТИ
ПРИБОРИ ДО КРАВЕЦТВА
:: І РУЧНИХ РОБІТ ::
ВЛАСНИЙ ВАРСТАТ НАПРАВ
Александер Малімон і С-ка
Спілка з обм. пор.
2496 **Львів, вул. Валова 11 а.** 20—?

НЕРВОЛЬ
Хеміка д-ра ФРАНЦОЗА,
одинокий радикальний і випробований середник (натирання) на
РЕВМАТИЗМ
кольку з причини перестуди, на постріл, ісхіяс і т. п.
Жадати в аптиках. Жадати в аптиках.
Вибір і головна продажа.
АПТИКА МІКОЛЯША
ЛЬВІВ, КОПЕРНИКА ч. 1.
870 5—?

НОВИНКА.
:: ТРАҐЕДІЯ ДВОХ НАРОДІВ ::
Матеріяли до спору між українською та російською с.-д. партіями з приводу убійства С. Петлюри.
953 Ціна 3·60 зол. 1—1
Замовляти в Книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка. ЛЬВІВ, Ринок ч. 10.

СТИЛЕВІ МЕБЛІ
найновіші вироби краєві і закордонні по приступних цінах тільки у фірмі
БРИК і ҐРИНЕР
Львів, Ягайлонська 24. Телефон 21-76.
869 біля кіна „Марусенька". 5—5

ВСІ НЕДУГИ, **можеш вилічити без ніяких ліків через відтиснення спини. Увільнений від натиску нерв, убиває бацилі і виганяє недугу; гостру недугу негайно, застарілу після якогось часу. Вказівки подає книжка „Про спинні хреби" („Kręgarstwo"). Висилає за присланих 5 зол. переказом, або чеком П. К. О. 153089 о. Павловскі, Обарінці, поч. Глубічок великий.**
911 7—10

Оглянь виставу
накрить з альпаки
з хінського срібла
у фірмі
АНТІН ГАЛЬСКІ
Львів, Собіського ч. 3.
863 б) 2—2

8 зол. | ПЕРСТЕНЕЦЬ | 8 зол.
з 14-карат. золота з рубіном тільки у
Б. ҐРИНБЕРҐА Сикстуська 4. Тел. 39-22

Подільський Союз Кооператив
в Тернополі
оголошує
КОНКУРС
на директора, управителя організаційного відділу. Від кандидата вимагані: вища фахова освіта, добра вимова, знання книго- і діловодства та довша практика при ПСК на самостійнім веденні організаційного відділу. Платня після умови. Подання удокументовані вносити до дня 28. падолиста н. р. до ПСК. Тернопіль, вул. Міцкевича ч. 11.
950 1—3 **Надзірна Рада ПСК**

Подяка.

Отсим складаю подяку Хвальному Комітетові Допомоги Політвязням у Львові за поміч уділену мені підчас мойого побуту у львівській тюрмі. Дальше складаю найщирішу подяку Хвальному Комітетові Допомоги Політвязним у Дрогобичі а то в першій мірі Вп. П. Поповичевій, Медяниковій, Сапруновій, Чубатовій, Кузьмовичевій, Кічуровській, п-ні Ізничак та іншим за родинне піклування мною в тамошній тюрмі, як рівнож підчас моєї недуги в тамошнім шпиталі. Рівнож складаю щиро-сердечну подяку Вп. Панові д-р Михайлові Волошинові, адв. у Львові за щиру та безкорисну оборону мене підчас процесу. — Долина, дня 10. XI. 1928 р. — **Антін Медвідь**, бувш. пол. вязень. 1—1

Подяка.

У важкому смутку по невідждованій втраті нашої найдорощої Матері й Бабці бл. п. Марії Кочерган, зазнали ми розради виявленими співчуваннями, за які передаємо Всім хоч цим робом найщирішу подяку. — Особливо дякуємо за останню послугу Впр. і Всч. Отцям, а то: о. І. Гриншиновi за провід у похоронах і за сердешні, прощальні слова при виносі Покійниці; о. С. Кульчицькому, о. Із. Гаврищкевичеві, о. Гр. Хрушеві, о. Яр. Захарієвичеві, о. М. Конюшкові, о. Ст. Качмарикові. — Горячо дякуємо о. Захарієвичеві, о. Конюшкові, о. Качмарикові за відправлення парастасів у домі жалоби. Дякуємо за відвідування й за похоронну участь Вп. пп. Виковичевій, Захарієвичевій, Конюшковій, Качмариковій і п. Пучинським. — Дякуємо пп. Провізорам, церковній Прислузі й дост. Громадянам, Їх Донам, що причинились до звеличання сумного обряду.
Чайковичі, в падолисті 1928 р.
952 а) 1—1 **Рідня.**

Вже вийшов і продається по всіх книгарнях
КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ
„ДНІПРО"
НА 1929 РІК.
ЦІНА 3 ЗОЛ. — Замовлення просимо слати:
Українське Товариство Допомоги Емігрантам з України
Львів, вул. Руська ч. 3. III. пов. 1—5

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.